

ספר החוקים

10 ביולי 2008

2165

ז' בתמוז התשס"ח

עמוד

628 חוק הרשויות המקומיות (יועצת לעניני מעמד האישה) (תיקון), התשס"ח-2008

תיקונים עקיפים:

פקודת העיריות – מס' 116

פקודת המועצות המקומיות – מס' 53

632 חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 84 והוראת שעה), התשס"ח-2008

תיקונים עקיפים:

חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 – מס' 36

חוק בתי משפט לעניינים מינהליים (תיקון מס' 15), התשס"ה-2005 – מס' 2

**חוק הרשויות המקומיות (יועצת לעניני מעמד האישה) (תיקון),
התשס"ח-2008***

1. תיקון שם החוק
בחוק הרשויות המקומיות (יועצת לעניני מעמד האישה), התש"ס-2000 (להלן – החוק העיקרי), בשם החוק, במקום "לעניני" יבוא "לקידום".
2. תיקון סעיף 1
בסעיף 1 לחוק העיקרי –
- (1) בכל מקום, במקום "לעניני" יבוא "לקידום";
- (2) בהגדרה "מועצת נשים", במקום "מועצה המייצגת" יבוא "מועצה, ועדה או גוף אחר המייצגים" ובסופה יבוא "או הפועלים לקידום מעמד האישה בתחום הרשות המקומית";
- (3) אחרי ההגדרה "רשות מקומית" יבוא:
- "רשות לקידום מעמד האישה" – הרשות כמשמעותה בחוק הרשות לקידום מעמד האישה, התשנ"ח-1998²;
3. תיקון סעיף 2
בסעיף 2 לחוק העיקרי –
- (1) בכותרת השוליים, לפני "מינוי" יבוא "חובת";
- (2) בכל מקום, במקום "לעניני" יבוא "לקידום";
- (3) בסעיף קטן (א), במקום הסיפה החל במילים "אשר תהא" יבוא "ברשות המקומית";
- (4) במקום סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) יבוא:
- "(ב) יועצת לקידום מעמד האישה תיבחר בדרך של מכרז ומינויה יוצג בפני מועצת הרשות המקומית; מונתה יועצת לקידום מעמד האישה, תודיע על כך הרשות המקומית לשר ולרשות לקידום מעמד האישה, ותעביר להם עותק של כתב המינוי
- (ב1) היקף המשרה של היועצת לקידום מעמד האישה ייקבע בהתחשב, בין היתר, במספר התושבים ובמספר היישובים שבתחום הרשות המקומית.
- (ב2) (1) הדרגות הצמודות למשרת היועצת לקידום מעמד האישה יהיו מקבילות לדרגות הצמודות כדין למשרת מנהל אגף באותה רשות מקומית; על אף האמור בפסקה זו, ברשות מקומית שאין בה עובד המכהן כדין בדרגה של מנהל אגף יהיו הדרגות הצמודות כאמור מקבילות לדרגות הצמודות כדין למשרת מנהל מחלקה באותה רשות מקומית.
- (2) מונתה עוברת מקרב עובדות הרשות המקומית למלא את תפקיד היועצת לקידום מעמד האישה נוסף על תפקיד אחר שהיא ממלאת באותה רשות, תהיה דרגתה כאמור בפסקה (1) או הדרגה שהיתה צמודה כדין לתפקידה ערב המינוי, בתוספת דרגה אחת, לפי הגבוה.

* התקבל בכנסת ביום כ"ח בסיוון התשס"ח (1 ביולי 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 212, מיום כ"ו באדר א' התשס"ח (3 במרס 2008), עמ' 220.

¹ ס"ח התש"ס, עמ' 278.

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 171.

(3) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי להקנות זכאות לדרגות כאמור בו, במשרה אחרת, זולת אם היועצת לקידום מעמד האישה מילאה תפקיד זה במשך חמש שנים או יותר.

(3ב) הדלה יועצת לקידום מעמד האישה ברשות מקומית למלא את תפקידה דרך קבע, תפעל אותה רשות מקומית בלא דיחוי למינוי יועצת חדשה.

(ג) לא מינתה רשות מקומית יועצת חדשה לקידום מעמד האישה בתוך שלושה חודשים מיום שהיועצת הקודמת הדלה למלא את תפקידה, יורה השר לאותה רשות מקומית למנות יועצת לקידום מעמד האישה בתוך שלושה חודשים; לא מונתה יועצת כאמור, ימנה השר בלא דיחוי יועצת לקידום מעמד האישה לאותה רשות מקומית, אשר מתקיימים בה תנאי הכשירות לפי סעיף 3; היועצת לקידום מעמד האישה שמינה השר תכהן עד למינוי יועצת לקידום מעמד האישה בידי הרשות המקומית לפי הוראות סעיף זה.

החלפת סעיף 3
והוספת סעיף 3א

4. במקום סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:

3. "תנאי כשירות והכשרה מקצועית שנתקיימו בה כל אלה:

(1) היא בעלת תואר אקדמי מוכר מאת מוסד להשכלה גבוהה בישראל, כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958³, או תואר אקדמי שהוא שווה ערך לתואר אקדמי בישראל מאת מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ שהוא מוסד מוכר במדינתו או תעודה המעידה על סיום לימודים אחרים המוכרים בישראל כשווי ערך לענין דרגת שכר אקדמית;

(2) היא בעלת ניסיון מקצועי או מעשי מוכח של שלוש שנים בתפקיד ניהולי או ציבורי או בעיסוק בתחומים הנוגעים למעמד האישה.

(ב) יועצת לקידום מעמד האישה תקבל, בתוך זמן סביר מתחילת כהונתה, הכשרה מקצועית בתחומי הפעולה של התפקיד; הרשות לקידום מעמד האישה תאשר את תכנית ההכשרה המקצועית ותהיה אחראית לביצועה.

א.א.3. תפקידי היועצת לקידום מעמד האישה

(א) תפקידיה של היועצת לקידום מעמד האישה הם לפעול בתחום הרשות המקומית, בקרב אוכלוסיית הרשות המקומית ועובדיה, לקידום מעמד האישה והשוויון בין המינים, לביעור ההפליה נגד נשים ולמניעת אלימות נגד נשים (בחוק זה – תחומי הפעולה של התפקיד).

(ב) לשם ביצוע תפקידיה תנקוט היועצת לקידום מעמד האישה, בין השאר, פעולות אלה:

(1) מעורבות בהתוויית המדיניות של הרשות המקומית, בתיאום עם ראש הרשות המקומית ומועצת הרשות המקומית, לשם קידום תחומי הפעולה של התפקיד;

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

(2) פיקוח על ביצוע המדיניות כאמור בפסקה (1) ועל הקצאת המשאבים לשם כך, לרבות לשם יישום הוראות הדין המחייבות מתן ביטוי הולם לייצוגם של בני שני המינים בקרב עובדי הרשות המקומית ועובדי הברה עירונית; בפסקה זו, "הברה עירונית" – חברה עירונית כהגדרתה בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985⁴, שאמצעי השליטה בה כאמור בהגדרה הם בידי אותה רשות מקומית;

(3) בחינת ההשלכות של החלטות הרשות המקומית הנוגעות לתחומי הפעולה של התפקיד על השוויון בין המינים, והגשת חוות דעת בדבר ההשלכות האמורות;

(4) איתור צרכים וקבוצות אוכלוסיה ברשות המקומית בתחומי הפעולה של התפקיד לשם הכנת תכניות המתאימות להם;

(5) הרחבה ושיפור של שירותים קיימים בתחומי הפעולה של התפקיד;

(6) שיתוף פעולה עם אנשים, גופים וארגונים הפועלים בתחום הרשות המקומית בתחומי הפעולה של התפקיד;

(7) איסוף מידע ונתונים הנוגעים לתחומי הפעולה של התפקיד, לרבות בכל הנוגע לתנאי התעסוקה והשכר של נשים;

(8) טיפוח תודעה ציבורית בתחומי הפעולה של התפקיד באמצעות חינוך, הדרכה והסברה.

תיקון סעיף 4 5. בסעיף 4 לחוק העיקרי –

(1) בכל מקום, במקום "לעניני" יבוא "לקידום";

(2) בסעיף קטן (ד), המילים "לועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת" – יימחקו;

(3) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) הרשות לקידום מעמד האישה תכלול ברוח השנתי שהיא מגישה לפי סעיף 21 לחוק הרשות לקידום מעמד האישה, התשנ"ח-1998, סיכום של הדוחות שהוגשו על ידי היועצות לקידום מעמד האישה ברשויות המקומיות באותה שנה; בדיווח יצוינו מספר הדוחות שהוגשו באותה שנה, סיכום הפעולות של היועצות והממצאים העיקריים העולים מהדוחות."

תיקון סעיף 5 6. בסעיף 5 לחוק העיקרי –

(1) בכל מקום, במקום "לעניני" יבוא "לקידום";

(2) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "ותינתן לה הזדמנות להביע את עמדתה בעל פה או בכתב לפני קבלת כל החלטה הנוגעת לתחומי הפעולה של התפקיד, לתשובות הרשות המקומית או לעובדות הרשות המקומית";

⁴ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

(3) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) היועצת לקידום מעמד האישה או עובד הרשות המקומית שהסמיכה לכך זכאים להשתתף בישיבות מועצת הרשות המקומית ובישיבות הוועדות שבהן מתקבלות ההלטות הנוגעות למצבת כוח האדם ברשות המקומית, לרבות בוועדות מכרזים.

(ג) ביקש חבר מועצת הרשות המקומית שהיועצת לקידום מעמד האישה תחווה את דעתה בנושא העומד על סדר יומה של מועצת הרשות המקומית, תינתן ליועצת לקידום מעמד האישה הזדמנות לחוות את דעתה בעניין."

7. בסעיף 6 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 6

(1) האמור בו יסומן "(א)", ובן, במקום "לעניני" יבוא "לקידום", במקום "ולאחר" יבוא "לאחר", ובסופו יבוא "ולאחר שניתנה לה הזדמנות לטעון את טענותיה בפני המועצה";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) הודעה על כוונה להעביר יועצת לקידום מעמד האישה מתפקידה ועל מועד ישיבת המועצה שבה תידון העברתה מהתפקיד תימסר לרשות לקידום מעמד האישה בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-48 שעות לפני מועד ישיבת המועצה בעניין."

8. בסעיף 7 לחוק העיקרי, בכל מקום, במקום "לעניני" יבוא "לקידום". תיקון סעיף 7

9. בסעיף 8 לחוק העיקרי, אחרי "והוא רשאי" יבוא "באישור הוועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת". תיקון סעיף 8

10. בפקודת העיריות⁵, בתוספת הרביעית, אחרי פרט 10 א יבוא:
"10ב. בתקציב יהיה סעיף נפרד למימון פעילות היועצת לקידום מעמד האישה". תיקון פקודת העיריות – מס' 116

11. בפקודת המועצות המקומיות⁶, בסעיף 34, במקום "וסעיף 10א" יבוא "וסעיפים 10א ו-10ב". תיקון פקודת המועצות המקומיות – מס' 53

12. (א) הוראות סעיף 2(ג) לחוק העיקרי, בנוסחו בסעיף 3 לחוק זה, יהולו על רשות מקומית שלא מינתה יועצת לקידום מעמד האישה ערב תחילתו של חוק זה, בשינויים המחויבים ושינוי זה: במקום "מיום שהיועצת הקודמת חדלה למלא את תפקידה" יקראו "מיום תחילתו של חוק הרשויות המקומיות (יועצת לעניני מעמד האישה) (תיקון), התשס"ח-2008". תחולה והוראות מעבר

(ב) הוראות סעיף 3 לחוק העיקרי בנוסחו בסעיף 4 לחוק זה –

- (1) יחולו על יועצת לקידום מעמד האישה שמונתה מיום התחילה ואילך;
- (2) יחולו, בתום ארבע שנים מיום תחילתו של חוק זה, על יועצת לעניני מעמד האישה שמונתה כדין ערב יום התחילה.

מאיר שטרית
שר הפנים

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197; ס"ח התשס"ח, עמ' 522.

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256; ס"ח התשס"ח, עמ' 215.

⁷ ס"ח התשס"ח, עמ' 628.

חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 84 והוראת שעה), התשס"ח-2008*

- תיקון סעיף 1
1. בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –
- (1) אחרי ההגדרה "חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות" יבוא:
- "חוק שמאי מקרקעין – חוק שמאי מקרקעין, התשס"א-2001²;
- "יושב ראש מועצת שמאי המקרקעין" – מי שמונה לפי סעיף 2(ג) לחוק שמאי מקרקעין";
- (2) אחרי ההגדרה "סביבה חופית" יבוא:
- "קרוב", לאדם פלוני –
- (1) בן זוג;
- (2) הורה, הורי הורה, צאצא, צאצאי בן זוג ובני זוגם של כל אחד מאלה, או אדם אחר הסמוך על שולחנו של אותו אדם פלוני;
- (3) אח או אחות ובני זוגם;
- (4) תאגיד שהוא מנהלו או נושא משרה בו, או שחלקו בהון המניות, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות ההצבעה, עולה על 5%;
2. בסעיף 112 לחוק העיקרי, בפסקה (3), במקום "או שמאי מקרקעין כמשמעותו בחוק שמאי מקרקעין, התשס"א-2001, הבקיא בעניני תכנון ובניה" יבוא "מינהל עסקים, ראיית חשבון או ההנדסה, או השכלה מתאימה אחרת,".
3. בסעיף 47 לחוק העיקרי, סעיף קטן (ד) – בטל.
4. בסעיף 198 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "שעלול להיפגע מקבלת התביעה" יבוא "שעלול לשאת בתשלום הפיצויים נושא התביעה, כולם או חלקם, בין על פי דין ובין על פי הסכם עם הוועדה המקומית או עם המדינה (בפרק זה – המשיב);
- (2) בסעיף קטן (ג), במקום "ולכל מי שהשמיע טענותיו" יבוא "ולמשיב" ובסופו יבוא "הסתמכה הוועדה המקומית בהחלטתה על שומה, תצרך להודעתה גם את אותה שומה";
- (3) בסעיף קטן (ד), במקום "התביעה" יבוא "התביעה, כולה או חלקה", במקום "מי שעלול להיפגע מהחלטת הוועדה המקומית כאמור" יבוא "המשיב", במקום "שלושים" יבוא "45" ובסופו יבוא "יושב ראש ועדת ערר לפיצויים ולהיטל השבחה רשאי להאריך את התקופה האמורה מטעמים מיוחדים שיירשמו";
- (4) במקום סעיף קטן (ה) יבוא:
- "(ה) (1) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ד), החליטה הוועדה המקומית כי התובע זכאי לפיצוי בסכום שונה מהסכום הנתבע, רשאים הוועדה המקומית, התובע והמשיב לפנות, בהסכמה, בתוך 45 ימים, ליושב ראש מועצת שמאי המקרקעין בבקשה שימנה שמאי מכריע מתוך רשימת השמאים המכריעים, לצורך הכרעה במחלוקת על סכום הפיצוי; יושב ראש מועצת שמאי המקרקעין רשאי להאריך את התקופה האמורה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

¹ התקבל בכנסת ביום ד' בתמוז התשס"ח (7 ביולי 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 369, מיום י"ט באדר א' התשס"ח (25 בפברואר 2008), עמ' 416.

² ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; התשס"ח, עמ' 196.

³ ס"ח התשס"א, עמ' 436.

(2) יושב ראש מועצת שמאי המקרקעין יודיע לכל אחד מהפונים לפי פסקה (1), בתוך 15 ימים ממועד קבלת הפנייה, על זהותו של השמאי המכריע שמינה.

(3) השמאי המכריע שמונה כאמור בפסקה (2) ידון ויכריע במחלוקת על סכום הפיצוי; החלטות השמאי המכריע יפורסמו בהתאם לכללים שקבע שר המשפטים.

(4) (א) על החלטתו של השמאי המכריע כאמור בפסקה (3) יכולים הוועדה המקומית, התובע או המשיב לערור לפני ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה בתוך 45 ימים מיום המצאת ההחלטה של השמאי המכריע; יושב ראש ועדת ערר לפיצויים ולהיטל השבחה רשאי להאריך את התקופה האמורה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ב) פסקה זו תעמוד בתוקפה עד תום חמש שנים מיום תחילתו של סעיף זה, בנוסחו בחוק התכנון והבניה (תיקון מס' 84 והוראת שעה), התשס"ח-2008³;

(5) במקום סעיפים קטנים (1) עד (יא) יבוא:

(1) (א) דנה ועדת ערר לפיצויים ולהיטל השבחה בערר לפי סעיפים קטנים (ד) או (ה), רשאית היא, בהחלטה מנומקת, לקבל את הערר או לדחותו, במלואו או בחלקו.

(2) היה הערר לפי סעיף קטן (ד) בלבד, רשאית ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה לפנות ליושב ראש מועצת שמאי המקרקעין בבקשה שימנה שמאי, מתוך רשימת השמאים המכריעים, אשר יגיש לוועדת הערר חוות דעת בכתב בעניין הנוגע לערר (בחוק זה – שמאי מייעץ).

(3) מונה שמאי מייעץ, תינתן החלטה בערר לאחר הגשת חוות דעתו, ובלבד שניתנה לצדדים הזדמנות לטעון את טענותיהם לפני ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה לעניין חוות הדעת.

(4) הוראות לפי פרק ט' יחולו על שמאי מייעץ, לרבות לעניין סדרי הדין בפניו, מינויו ושכרו.

(ז) על החלטת יושב ראש ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה לפי סעיפים קטנים (ד) או (ה)(4), ועל החלטת ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה לפי סעיף קטן (ו)(1) או (3), ניתן לערער לבית משפט לעניינים מינהליים.

(ח) שמאי מקרקעין שהתבקש להכין שומה בהליכים לפי סעיף זה, וכן שמאי מכריע ושמאי מייעץ שמונו לפי סעיף זה, רשאים לקבל מידע בהתאם להוראות סעיף 14 א(א) לתוספת השלישית, והוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) של אותו סעיף יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין מידע כאמור.

הוספת פרק ט'1

5. אחרי סעיף 202 לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ט'1: רשימת שמאים מכריעים

רשימת שמאים מכריעים 202. (א) שר המשפטים יקבע, על פי המלצת הוועדה המייעצת שהוקמה לפי סעיף 202, רשימה של שמאי מקרקעין הכשירים לכהן כשמאים מכריעים (בחוק זה – רשימת השמאים המכריעים).

³ ס"ח התשס"ח, עמ' ...

(ב) שמאי מכריע ייכלל ברשימת השמאים המכריעים לתקופה של עשר שנים או עד הגיעו לגיל 70, לפי המוקדם.

(ג) רשימת השמאים המכריעים תפורסם ברשומות.

הוועדה המייעצת 202ד: (א) תוקם ועדה מייעצת שתמליץ לשר המשפטים לעניין קביעת רשימת השמאים המכריעים (בפרק זה – הוועדה המייעצת), וזה הרכבה:

(1) יושב ראש מועצת שמאי המקרקעין, והוא יהיה היושב ראש;

(2) השמאי הממשלתי הראשי או נציגו;

(3) מנהל מינהל התכנון במשרד הפנים או נציגו;

(4) שני שמאי מקרקעין שיקבע יושב ראש הוועדה, מתוך רשימה של ארבעה שמאי מקרקעין שימנה שר המשפטים על פי המלצת הארגון המייצג את המספר הגדול ביותר של שמאי מקרקעין בישראל, ואם לא ניתנה המלצה כאמור – שימנה שר המשפטים לפי בחירתו;

(5) היועץ המשפטי של עיריית ירושלים, תל אביב-יפו או חיפה, שימנה שר הפנים;

(6) שני נציגי ציבור שימנה שר המשפטים;

(7) נציג הארגון המייצג את המספר הגדול ביותר של קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות בישראל; לעניין זה, "קבלן לעבודות הנדסה בנאיות" – כהגדרתו בחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט-1969.

(ב) הודעה בדבר מינוי הוועדה המייעצת תפורסם ברשומות.

202ד, מי שנתקיימו בו כל אלה, כשיר לכהן כשמאי מכריע: כשירות לכהונה כשמאי מכריע

(1) הוא אזרח ישראלי או תושב קבע בישראל;

(2) הוא שמאי הרשום בפנקס שמאי המקרקעין במשך שבע השנים האחרונות לפחות ועסק בפועל, ברציפות או לסירוגין, במשך חמש שנים לפחות בשמאות מקרקעין בנושאים כאמור בפרקים ח', ח"ו או ט';

(3) הוא לא הורשע בעבירה, אשר מפאת חומרתה, מהותה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כשמאי מכריע ובית משפט לא קבע לגביו כי עבר עבירה כאמור, אף שלא הרשיעו בה;

(4) רישומו בפנקס שמאי המקרקעין לא הותלה בחמש השנים האחרונות, ואם הותלה, חלפו חמש שנים לפחות ממועד סיום ההתליה ועד למועד המינוי;

(5) הוא אינו פסול דין, מי שהוכרז פושט רגל או מי שמונה לו אפוטרופוס;

⁴ ס"ח התשכ"ט, עמ' 218.

(6) הוא לא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב תדיר של ניגוד עניינים בין כהונתו כשמאי מכריע, לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלו; בפרק זה, "עניין אישי או תפקיד אחר" – לרבות עניין אישי או תפקיד אחר של קרובו.

(א) סברה הוועדה המייעצת כי מי שמבקש לכהן או מי שמכהן כשמאי מכריע נדרש לבצע פעולות לשם מניעת ניגוד עניינים כאמור בסעיף 202ה(6), תמליץ על הפעולות שעליו לבצע, והתקופה לביצוען.

פעולות לשם מניעת ניגוד עניינים 1202.

(ב) המליצה הוועדה על פעולות כאמור בסעיף קטן (א), לגבי מי שמבקש לכהן כשמאי מכריע, לא ייכלל האדם שלגביו ניתנה ההמלצה כאמור ברשימת השמאים המכריעים, אלא לאחר שהוועדה המייעצת אישרה כי בוצעו הפעולות שהיה עליו לבצע כאמור; היה אדם כלול ברשימה וניתנה לגביו המלצה כאמור בסעיף קטן (א), יתלה שר המשפטים את רישומו, לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו בעניין, עד לאישור הוועדה המייעצת כאמור בסעיף קטן זה.

(ג) שמאי מכריע לא יעסיק אדם שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים, בין תפקידו של אותו אדם או תפקיד השמאי המכריע, לבין תפקיד אחר שלו; התעורר חשש לניגוד עניינים כאמור, ידווח על כך המועסק לשמאי המכריע בלא דיחוי.

(ד) מי שמבקש לכהן כשמאי מכריע יודיע לוועדה המייעצת, עובר למינוי, אם הוא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב תדיר של ניגוד עניינים בין כהונתו כשמאי מכריע לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלו; מי שמכהן כשמאי מכריע יודיע כאמור מיד לאחר שנודע לו כי הוא עלול להימצא במצב כאמור.

(א) שמאי מכריע לא יטפל בעניין שהועבר להכרעתו אם הוא עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כשמאי מכריע באותו עניין, לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלו.

איסור ניגוד עניינים 1202.

(ב) התברר לשמאי מכריע כי עניין שהועבר להכרעתו עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך בכתב ליושב ראש מועצת שמאי המקרקעין ויימנע מלטפל באותו עניין עד לקבלת הנחיות מיושב ראש מועצת שמאי המקרקעין.

(ג) נוכח יושב ראש מועצת שמאי המקרקעין, לפי הודעת שמאי מכריע כאמור בסעיף קטן (ב) או בדרך אחרת, כי עניין שהועבר לטיפולו של שמאי מכריע עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים, יורה לשמאי המכריע על הפסקת הטיפול באותו עניין.

202.ח.א) שמאי מכריע לא יבצע, במישרין או בעקיפין, פעולה שיוחדה לשמאי מקרקעין לפי הפרק החמישי לחוק שמאי מקרקעין, למעט פעולה שהוא רשאי לבצע לפי חוק זה או שהוטלה עליו לפי חיקוק אחר ולא יעסוק בכל עיסוק אחר פרט לעיסוק לפי חוק זה, אלא אם כן אין העיסוק האחר עלול לגרום לניגוד עניינים עם פעולתו לפי חוק זה, והתקיים אחד מאלה:

(1) העיסוק הוטל עליו לפי חיקוק אחר;

(2) העיסוק מותר על פי כללים שקבע שר המשפטים בעניין זה לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת;

(3) שר המשפטים, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, קבע כי הוא רשאי לעסוק בעיסוק זה.

(ב) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על שמאי מקרקעין, ועל מתמחה בשמאות מקרקעין, המועסקים בידי שמאי מכריע לצורך ביצוע תפקידו.

202.ט.א) שר המשפטים ימחק מרשימת השמאים המכריעים את רישומו של אדם שחדל להתקיים בו תנאי מהתנאים האמורים בסעיף 202ה(1) עד (5), לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו בעניין; הוראות סעיף קטן זה יחולו גם לגבי מי שחדל להתקיים בו התנאי האמור בסעיף 202ה(6), זולת אם אישרה הוועדה המייעצת כי ברצוה הפעולות שהיה עליו לבצע כאמור בסעיף 202.

מחיקה או התליה
מרשימת השמאים
המכריעים

(ב) שר המשפטים, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, רשאי להתלות את רישומו של אדם ברשימת השמאים המכריעים, לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו בעניין, בשל אחד מאלה:

(1) אם מתנהלת נגדו חקירה פלילית בשל חשד לביצוע עבירה כאמור בסעיף 202ה(3);

(2) אם הוגשה נגדו קובלנה על עבירת משמעת לפי הפרק השישי לחוק שמאי מקרקעין.

(ג) שר המשפטים, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, רשאי למחוק את רישומו של אדם מרשימת השמאים המכריעים, לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו בעניין, אם סבר כי קיימת נסיבות שבשלהן אין הוא ראוי לכהן כשמאי מכריע או כי לא מילא את תפקידיו כשמאי מכריע בראוי.

202.י.א) נמחק או הותלה רישומו של שמאי מכריע מרשימת השמאים המכריעים כאמור בסעיפים 202ג) או 202ט, או הורה לו יושב ראש מועצת שמאי המקרקעין להפסיק את הטיפול בעניין שלפניו כאמור בסעיף 202, יורה יושב ראש מועצת שמאי המקרקעין על העברת העניין שלפני אותו שמאי מכריע לשמאי מכריע אחר מתוך רשימת השמאים המכריעים (להלן – השמאי המכריע הנעבר).

העברת הטיפול
לשמאי מכריע אחר

(ב) השמאי המכריע הנעבר רשאי להורות, אם מצא כי לא ייגרם עיוות דין, שהדיון בפניו יימשך מהשלב שאליו הגיע השמאי המכריע שטיפולו בעניין הופסק; החליט השמאי המכריע הנעבר כי הדיון יימשך כאמור, יראו בחומר שהובא בהליך, כאילו הובא לפני השמאי המכריע הנעבר.

202יא, שמאי מכריע המטפל בעניין שעלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים, בניגוד להוראות סעיף 202ז, דינו – מאסר שלוש שנים.

עונשין

202יב. (א) דין שמאי מכריע כדין עובד הציבור לעניין חוק העונשין, התשל"ז-1977.⁵

החלת הוראות על שמאי מכריע

(ב) בתום תקופת כהונתו יחולו על שמאי מכריע הוראות חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969;⁶ ואולם סמכויות הוועדה, כהגדרתה, בסעיף 11 לחוק האמור, כפי שנקבעו בחוק האמור, יהיו נתונות לוועדה המייעצת.

202יג. (א) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצוע פרק זה.

תקנות לעניין שמאי מכריע

(ב) שר המשפטים יתקין תקנות בעניינים אלה:

(1) באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת – שכרו של שמאי מכריע;

(2) סדרי הדין בבקשות להכרעה לפני שמאי מכריע, לרבות בבקשה למינויו ובכלל זה לרבות לענין מועדים, דרך הגשת הבקשות וערר על החלטות שנתקבלו בהן.

6. בתוספת השלישית לחוק העיקרי –

(1) בסעיף 1, בהגדרה "שמאי מקרקעין", המילים "התשכ"ב-1962" – יימחקו;

(2) בסעיף 6(ב), המילים "להגיש שומה מטעמו או" – יימחקו;

(3) אחרי סעיף 13 יבוא:

13א. חיוב בהיטל השבחה יהיה בשיעור הקבוע בשומת ההשבחה שנערכה לפי הוראות סעיף 4 או בשיעור הקבוע בלוח שומה כאמור בסעיף 5, או בהתאם להחלטת השמאי המכריע, ועדת הערר או בית המשפט, לפי העניין;

(4) במקום סעיף 14 יבוא:

14. (א) על שומה לפי סעיף 4 ניתן לערור לפני ועדת ערר לפיצויים ולהיטל השבחה, בתוך 45 ימים מיום שבו הובאה השומה לידיעת החייב; על לוח שומה לפי סעיף 5 ניתן לערור לפני ועדת ערר לפיצויים ולהיטל השבחה בתוך שנה ממועד הצגת לוח השומה; יושב ראש ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה רשאי להאריך את התקופות האמורות מטעמים מיוחדים שיירשמו.

⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁶ ס"ח התשכ"ט, עמ' 144.

- (ב) (1) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), החייב בהיטל רשאי, אם אין הוא הולק על החיוב כשלעצמו, לפנות בתוך התקופות האמורות בסעיף קטן (א), לפי העניין, ליושב ראש מועצת שמאי המקרקעין בבקשה שימנה שמאי מכריע לצורך הכרעה בעניין גובה החיוב; יושב ראש מועצת שמאי המקרקעין רשאי להאריך את התקופות האמורות מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- (2) יושב ראש מועצת שמאי המקרקעין יודיע לחייב בהיטל ולוועדה המקומית, בתוך 15 ימים ממועד קבלת הפנייה כאמור בפסקה (1), על זהותו של השמאי המכריע שמינה כאמור.
- (3) השמאי המכריע שמונה כאמור בפסקה (2), ידון ויכריע לגבי גובה החיוב; החלטות השמאי המכריע יפורסמו בהתאם לכללים שקבע שר המשפטים.
- (4) על החלטתו של השמאי המכריע כאמור בפסקה (3), יכולים החייב בהיטל או הוועדה המקומית לערור לפני ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה בתוך 45 ימים מיום המצאת ההחלטה של השמאי המכריע; יושב ראש ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה רשאי להאריך את התקופה האמורה מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- (ג) (1) דנה ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה בערר לפי סעיף קטן (א) או (ב)(4) רשאית היא, בהחלטה מנומקת, לקבל את הערר או לדחותו, במלואו או בחלקו.
- (2) היה הערר לפי סעיף קטן (א) בלבד, רשאית ועדת הערר לפנות ליושב ראש מועצת שמאי המקרקעין בבקשה שימנה שמאי מייעץ אשר יגיש לוועדת הערר חוות דעת בכתב בעניין הנוגע לערה.
- (3) מונה שמאי מייעץ, תינתן החלטה בערר לאחר הגשת חוות דעתו, ובלבד שניתנה לצדדים הזדמנות לטעון את טענותיהם לפני ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה לעניין חוות הדעת.
- (4) הוראות לפי פרק ט' יחולו על שמאי מייעץ, לרבות לעניין סדרי הדין לפניו, מינויו ושכרו.
- (ד) על החלטת יושב ראש ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה לפי סעיפים קטנים (א) או (ב)(4) ועל החלטת ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה לפי סעיפים קטנים (ג)(1) או (3), ניתן לערער לבית המשפט לעניינים מינהליים.

(ה) הגשת ערר או ערעור לפי סעיף זה לא תעכב את מימוש הזכויות במקרקעין, אם החייב בהיטל שילם את ההיטל; ואולם לגבי מי שמבקש היתר בניה לצורכי מגוריו או מגורי קרובו והגיש ערר או ערעור כאמור, לא תעכב ההגשה את מתן ההיתר אם נתן ערובה לתשלום סכום ההיטל השנוי במחלוקת; תקנות על פי סעיף 8(ב) יהולו גם על מתן ערובה כאמור.

(ו) הוועדה המקומית רשאית לשנות את השומה רק מנימוקים שעניינם טעות בפרטי המקרקעין, הנתונים הפיזיים של המקרקעין, התכניות החלות על המקרקעין או הזכויות שיש לחייב במקרקעין;

(5) בסעיף 14 א –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "לפי בקשתו" יבוא "לשמאי מכריע או לשמאי מייעץ, לפי בקשתם";

(ב) בסעיף קטן (ב), אחרי "שמאי מקרקעין" יבוא "שמאי מכריע או שמאי מייעץ";

(6) במקום סעיף 16 יבוא:

"הפחתת תשלומי פיגורים 16. בית משפט לעניינים מינהליים או ועדת ערר לפיצויים ולהיטל השבחה הדנים בערעור או בערר בעניין היטל השבחה, או שמאי מכריע בהחלטתו בעניין כאמור, רשאים להפחית את תשלומי הפיגורים שבעל המקרקעין חייב בהם לפי הוראות חוק ההצמדה, בשל התקופה שבה התנהל ההליך לפנייהם; וכן רשאים הם, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, להפחית תשלומי פיגורים שבעל המקרקעין חייב בהם לפי הוראות חוק ההצמדה, כולם או חלקם, בשל תקופה נוספת";

(7) בסעיף 20, בסופו יבוא "אלא אם כן קיימת הוראה אחרת באותו עניין בחוק זה או לפיו";

7. תקנות ראשונות לפי סעיף 202 גיג לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 5 לחוק זה, לעניין סדרי הדין יותקנו בתוך שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה; תקנות ראשונות בעניין שכרו של שמאי מכריע יבאו לאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת בתוך התקופה האמורה.

8. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, בתוספת השניה, במקום פרט 5 יבוא:

"5. ערעור לפי סעיפים 198(ז), 14(ד) לתוספת השלישית ו-16(ג) לתוספת הרביעית בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965."

9. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים (תיקון מס' 15), התשס"ה-2005 –

(1) בסעיף 5, פסקה (3) – תימחק;

(2) בסעיף 28, פסקאות (4) ו-(5) – יימחקו;

(3) סעיפים 42 ו-43 – בטלים;

⁷ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשס"ח, עמ' 447.

⁸ ס"ח התשס"ה, עמ' 738; התשס"ו, עמ' 330.

(4) בסעיף 44 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום הקטע החל במילה "הראשונה" ועד המילים "למעט (3)" יבוא "הראשונה והתוספת השניה לחוק העיקרי, בנוסחם בסעיפים 1, 2, 4 ו-5";
(ב) סעיף קטן (ג) – בטל.

10. תחילה (א) תחילתם של סעיפים אלה ביום ה' בטבת התשס"ט (1 בינואר 2009) או ביום כניסתן לתוקף של תקנות לעניין שכרו של שמאי מכריע ולעניין סדרי דין, לפי סעיף 202 לחוק העיקרי, בנוסחו בסעיף 5 לחוק זה, לפי המאוחר, ובלבד ששר המשפטים מינה לכל הפחות עשרה שמאים מכריעים:

- (1) 198 לחוק העיקרי בנוסחו בסעיף 4 לחוק זה;
- (2) 202, 202ח, 202 ו-202יא בנוסחם בסעיף 5 לחוק זה;
- (3) התוספת השלישית לחוק העיקרי בנוסחה בסעיף 6 לחוק זה;
- (4) פרט 5 בתוספת השניה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, בנוסחו בסעיף 8 לחוק זה;
- (5) סעיפים 5, 28 ו-42 עד 44 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים (תיקון מט' 15), התשס"ה-2005, בנוסחם בסעיף 9 לחוק זה.

(ב) הודעה בדבר מינוי עשרה שמאים מכריעים לפחות כאמור בסעיף קטן (א) תפורסם ברשומות.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי השר, בצו, לרחות את תחילתם של הסעיפים המנויים בפסקאות (1) ו-(3) עד (5) של אותו סעיף קטן, לעניין תביעות או הודעות שומה שאינן עולות על 50,000 שקלים חדשים, למועד שאינו מאוחר מיום ט"ו בטבת התש"ע (1 בינואר 2010).

11. תחילה (א) סעיף 198 לחוק העיקרי, בנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, יחול על תביעת פיצויים כמשמעותה בסעיף 197 לחוק העיקרי, שהוגשה ביום תחילתו של סעיף 198 האמור ואילך.

(ב) התוספת השלישית לחוק העיקרי, בנוסחה בסעיף 6 לחוק זה, תחול על לוח שומה שהוצג ביום תחילתה של התוספת ואילך ועל שומה שהוכנה עקב מימוש והובאה לידיעת החייב במועד האמור ואילך.

מאיר שטרית
שר הפנים

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה